

≡ Eesti
≡ Kontsert

Aastalõpp raekojas

Keepillikvartett Prezioso • Kaspar Uljas bandoonium

admirals

Eesti Kontserdi hooaja peatoetaja

admirals.group

Admirals Group AS

K 31. DETSEMBER 2025 15.00 Tallinna raekoda

K 31. DETSEMBER 2025 17.00 Tallinna raekoda

Aastalõpp raekojas

Keelpillikvartett Prezioso:

Hanna-Liis Nahkur viiul, **Mari-Katrina Suss** viiul

Helena Altmanis viiula, **Andreas Lend** tšello

Kaspar Uljas bandoonium

Julián Plaza (1928–2003)

„Danzarín" (1958)

Emilio Balcarce (1918–2011)

„La transa" (~2001)

Ástor Piazzolla (1921–1992)

„Milonga del ángel" (1962)

Karl Jenkins (*1944)

„Palladio" (1995)

! *Allegretto*

Gustavo „Cuchi" Leguizamón (1917–2000)

„Balderrama" (1969)

Ástor Piazzolla

„Adiós Nonino" (1959)

Timoteo „Dino" Saluzzi (*1935)

„Minguito" (2006)

Ástor Piazzolla

„Ave Maria" (1984)

Eduardo Rovira (1925–1980)

„A Evaristo Carriego" (~1969)

Ástor Piazzolla

„Oblivion" (1982)

„Yo soy María" tango-ooperist „María de Buenos Aires" (1968)

Ligikaudne kestus ilma vaheajata üks tund.

Tänane kontsert viib kuulaja rännakule argentina muusika värvikirevasse maailma, tutvustades 20. sajandil tegutsenud heliloojaid, kes panustasid kõik omal moel tango arengusse. Keskse figuurina tõuseb siin esile *tango nuevo* looja ja bandooniumivirtuoos **Ástor Piazzolla**, tänu kellele jõudis tango tantsupõrandalt kontserdisaali. Tema rikkalikust loomingust kõlab viis muusikanäidet, mis ilmestavad autori oskust põimida traditsioone kaasaegse väljenduslaadiga.

„Milonga del ángel“ („Ingli milonga“) valmis Piazzollal 1962. aastal Alberto Rodríguez Muñoz'i näidendi „Tango del ángel“ tarbeks – selles lavatükis tuleb Buenos Airese elanike juurde ingel, et parandada nende haigeid hingi. „Ingli milonga“ (tantsuvorm milonga on tango eelkäija) on üks Piazzolla kõige tundlikumaid ja poeetilisemaid palu, kujutades ingli leebet ja tervendavat kohalolu.

„Adiós Nonino“ („Jumalaga, Nonino!“) on tõenäoliselt Piazzolla tuntuim teos. See on helilooja hüvastijätt tema armastatud isa, don Vicente Piazzollaga (hüüdnimega Nonino), kelle surmast ta kuulis 1959. aastal Kesk-Ameerika turneel viibides, valades seejärel oma kaotusvalu muusikasse.

1984. aastal kirjutas Piazzolla muusika Marco Bellocchio filmile „Enrico IV“, mille aluseks on Luigi Pirandello samanimeline näidend. Linateos, mis uurib identiteedi

ja illusiooni piire, jutustab itaalia aristokraadist, kes kehastab karnevalil 11. sajandi saksa keisrit. Pärast hobuse seljast kukkumist hakkab ta uskuma, et ongi toosama tegelaskuju ning järgneva paarikümne aasta jooksul etendab tema perekond koos teenritega Enrico IV õukonda – ka siis, kui mälu kaotanu on oma õigest identiteedist salamisi juba aru saanud, kuid ei soovi rollist enam väljuda. Selles filmis kõlavad Piazzolla muusikalised šedöövrid **„Oblivion“** („Unustus“) ja **„Ave Maria“** (algse pealkirjaga „Tanti anni prima“ / „Palju aastaid tagasi“). Viimane seondub linaloos Matildaga – lesegaga, keda peategelane enne ratsaõnnetust armastas.

„Yo soy María“ („Mina olen María“) on nimitegelast tutvustav number Piazzolla ainsast ooperist „María de Buenos Aires“. Lavateos, millele lõi libreto Horacio Ferrer, tuli esiettekandele 1968. aastal Buenos Aireses. See on otsekui muusikaline teekond läbi 1920. aastate Argentina ja tango ajaloo nähtuna läbi María elu.

Traditsioonilise tango juured ja moodsad mõjutused kohtuvad ka tunnustatud bandooniumimängija, helilooja ja arranžeerija **Julián Plaza** loomingus, mida esindab siin tangorepertuaari klassikasse kuuluv **„Danzarín“** („Tantsija“) aastast 1958. Teost on salvestanud tango kuldajastu esinduskollektiivid, nagu Aníbal Troilo ja Osvaldo Pugliese orkestrid ning viimasest välja

kasvanud Sexteto Tango, mille tegevusega oli Julián Plaza tihedalt seotud.

Samade kollektiivide tegevusse oli haaratud argentina viiuldaja, bandooniumimängija, orkestrijuh, arranžeerija ja helilooja **Emilio Balcarce**, kes pühendus tangole rohkem kui 60 aasta jooksul. Alates 1949. aastast mängis ta viiulit Pugliese orkestris ning alates 1968. aastast Sexteto Tangos. Oma pika elu viimasel kümnendil juhatas Balcarce Buenos Airese kultuuriakademia poolt ellu kutsutud tangoorkestrit Orquesta Escuela de Tango, mille eesmärgiks oli hoida elus ehedat ja stiilipuhast tangopärandit. Selle koosluse repertuaarist leiab Balcarce tango „**La transa**“, mis on loodud arvatavasti käesoleva sajandi alguses ning peegeldab vanameistri põhjalikke teadmisi selle žanri olemusest.

„Muusika tegemisest ei piisa, et ära elada, kuid see elavdab mind. Varem, kui olin jurist, elatusin lahkkelidest, nüüd aga rõõmust.“ Nii on öelnud argentina folkloorimaastiku juhtfiguur **Gustavo „Cuchi“ Leguizamón**, kes teenis aastakümneid leiba õigusteaduse vallas, kuni pühendus oma südamealale – muusikale. Tema looming (üle 800 teose) on juurdunud sügavalt argentina rahvapärandisse, millesse ta tõi uue harmoonilise vabaduse, ammutades inspiratsiooni klassikalisest

muusikast ning 20. sajandi heliloojatelt, nagu Debussy, Ravel ja Schönberg. Leguizamón moodustas loomingulise tandemi poeet Manuel J. Castillaga, kelle tekstile ta kirjutas zamba „**Balderrama**“ (1969) – see nimi viitab Saltas asuvale baarile, mis oli kunstnike ja boheemlaste kohtumispaik.

Tänavu 90 aasta juubelit tähistanud helilooja, improvisaator ja bandooniumimängija **Timoteo „Dino“ Saluzzi** on kirjeldanud oma loomingut kui kujuteldavat tagasipöördumist lapsepõlvradadele Salta maapiirkonnas. Professionaalset muusikuteed alustas ta Buenos Aireses õppides, kus kohtus Piazzollaga, kes vormis tollal *tango nuevo* esteetikat. Sarnaselt Piazzollaga kujundas Saluzzi omanäolise muusikalise maailma, kus tango, improvisatsioon, argentina rahvamuusika, džäss ja nüüdisklassikaline helikeel põimuvad orgaaniliseks tervikuks. „**Minguito**“ (2006), mille pealkiri viitab Argentina televisioonist tuntud koomilisele tegelaskujule Minguito Tinguitellale, peegeldab Saluzzi laiapõhjalisi mõjutusi ja kultuurilist identiteeti.

Muusikaajaloo lehekülgedelt leiab ridamisi andekaid muusikuid, kes ei leia oma eluajal väärilist tunnustust. Üks selliseid oli Piazzolla varju jäänud **Eduardo Rovira**, kes mõjutas oma innovaatilise lähenemisega oluliselt tango arengut. „Oli aeg, mil

Rovira oli minust revolutsioonilisem," on tunnistanud Piazzolla. Austusavalduseks argentina poeedile Evaristo Carriego (1883–1912) kirjutas Rovira tango „**A Evaristo Carriego**“, mis on saanud tuntuks tänu Osvaldo Pugliese orkestri salvestisele aastast 1969.

Tangode ja argentina rahvamuusika radadelt kõrvale viib tänases kavas Walesi nimeka nüüdisautori ja multiinstrumentalisti **Karl Jenkinsi „Palladio“**. Seda keelpilliteost on inspireerinud 16. sajandi arhitekt Andrea Palladio, kelle teosed kehastavad renessansiaja harmooniat ja korrapära. „Kaks Palladio loomingule omast tunnust – matemaatiline harmoonia ja antiikajast laenatud arhitektuurilised elemendid – kannavad filosoofiat, mis peegeldavad ka minu suhtumist kompositsiooni," on öelnud helilooja. Sarnaselt teiste siin kavas esindatud autoritega on Jenkins meisterlik sünteesija, integreerides oma loomingus klassikalise ja pop-džässmuusika väljendusvahendeid.

Evelin Kõrvits

Keelpillikvartett Prezioso, kuhu kuuluvad **Hanna-Liis Nahkur** (viiul), **Mari-Katrina Suss** (viiul), **Helena Altmanis** (vioola) ja **Andreas Lend** (tšello), tegutseb alates 2006. aastast. Kõik neli muusikut on lõpetanud Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, kus kvarteti juhendajaks oli Henry-David Varema. Lisaks kvartetimängule on Hanna-Liis, Mari-Katrina ja Helena ka Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri liikmed ning Andreas tšellist Rahvusooper Estonias. Prezioso mängu iseloomustab energilisus, intensiivsus ja nooruslikkus, kuid ka inimlik sügavus ja eetilisus on kvarteti muusikutele väga hingelähedane ja oluline.

Kvartett on esinenud edukalt mitmetel konkurssidel ja pälvinud auhinnalisi kohti, andnud arvukalt kontserte ning osalenud festivalidel Eestis, Soomes, Venemaal, Hollandis, Saksamaal, Türgis ja Tšehhis. Prezioso on täiendanud end mitmetel meistrikursustel (Petersen Quartet, Johannes Goritzki, Lydia Mordkovitch, Lluís Claret, David Takeno, Christoph Poppen, Paavo Järvi jt), samuti on kollektiiv korduvalt osalenud International Holland Music Sessionsi suveakadeemias, mis kulmineerus kontserditureneega Hollandis.

Kvarteti jaoks on olulised nii klassikalist kvartetirepertuaari hõlmavad kontserdid kui ka põnevad koostööprojektid. Esiettekandele on toodud uudisteoseid mitmetelt

Keelpillikvartett Prezioso

Foto: Sadu Triste Juurikas

eesti heliloojatelt: Tõnu Kõrvits, Rein Rannap, Kristjan Randalu, Sven Grünberg, Tauno Aints, Margo Kõlar, Timo Steiner, Mirjam Tally, Mariliis Valkonen jt. Samuti on kvartett andnud kontserte ning teinud salvestisi paljude klassikaliste ning pop- ja džässmuusikutega: Sven Helbig, Antti Siirala, Kristjan Randalu, Rein Rannap, Hando Nahkur, Toomas Vavilov, Age Juurikas, Henry-David Varema, Mihkel Poll, Pirjo Jonas, Iris Oja, Maarja Purga, Konstantia Gourzi, Arbo Valdma, Kadri Voorand, Estonian Voices, Erki ja Anna Pärnoja, Mick ja Angeelia Pedaja, Hanna-Liina Võsa,

Maarja-Liis Ilus, Ott Lepland, NOËP, Iris Vesik, Maria Listra, Hedvig Hanson, Ele Millistfer, Liis Lemsalu, Peeter Volkonski, Ain Agan, Jaak Sooäär, Andre Maaker, Tõnis Mägi, Pille Lill, Kristjan Järvi, Andres Mustonen jt.

2012. aastal ilmus koostöös firmaga ERP kvarteti debüütalbum, millel kõlavad Pēteris Vasksi, Anton Weberni, Erwin Schulhoffi ja Jaan Räätsa teosed. Lisaks on Prezioso olnud kaastegev mitmete lauljate, ansamblite ja instrumentalistide heliplaatidel. Koos Hanna-Liina Võsa ja Kristjan Randaluga toodi KUMU auditoriumis lavale

muusikaline monolavastus „Viimane monogaamlane“ (2013). Olulisel kohal on projekti „Kaheksa“ raames antud kontserdid ning projektis osalemise tulemusel ilmunud heliplaat, millel kõlavad kaheksa eesti helilooja uudisteost kitarrile ja keelpillikvartetile. Palju on tehtud koostööd dirigent Kristjan Järviga, kellega on antud kontserte erinevate ansamblite ja solistidega. Saksa helilooja Sven Helbig pühendas Preziosole uusversiooni oma teosest „Pocket Symphonies“, mis kanti ette koos Hando Nahkuriga kontserdil Estonia kontserdisaalis ning kus olid ühendatud tervikuks Sven Helbigi ja Max Richteri teosed. Prezioso salvestatud Pēteris Vasksi „Meditatsioon“ keelpillikvartetist nr 4 kõlab populaarsete USA seriaalide „The Young Pope“ ja „The New Pope“ heliribal.

Kaspar Uljas on eesti akordionist ja bandooniumimängija. Varasemalt on ta eelkõige tuntud džässakordionisti ja heliloojana ansamblist Abraham's Café. Kaspar Uljas on esinenud eri paigus üle Euroopa, lisaks veel Venemaal, Argentinas ja Palestiinas. Kodumaal on ta üles astunud pea kõigil džäss- ja maailmamuusikafestivalidel, välismaa festivalidest sellistel nagu Popkatu (Soome), Positivus (Läti), Euro-Arab Youth Music Expo (Küpros), Jazzycolors (Prantsusmaa), La Locura tangofestival (Austria), Arena:klassisk (Norra) ja Festivalito Tango Primavera (Šveits). Ta on

Kaspar Uljas
Foto: Ivar Stolfot

esinenud Hollandi tähtsamates kontserdisaalides, nagu Het Royal Concertgebouw ja De Doelen. Uljas soleeris 2020. aasta Hennessy uusaastakontsertide raames ERSO ees ja 2022. aasta uusaastakontsertidel Alam-Reini Sümfooniute ees Saksamaal.

Bandooniumimänguga on Kaspar Uljas tegelenud aktiivselt viimased kümme aastat. Keskendudes argentina tangole ja folkloorile, põimib ta seda oma varasema kogemusega džäss- ja maailmamuusikast nii interpreedi kui ka heliloojana. Tema palad „Los Pescadores“ ja „Dim Dim“

arvati Uno Naissoo nimelisel loomingukonkursil 2011. aastal esimese ja kolmanda koha väärilisteks. Koosseisus Gran Orquesta Típica OTRA & Omar Mollo oli ta kaastegev albumil „Tango Cosmopolita“ (2018), mis nomineeriti ladina muusika Grammyle parima tangoalbumi kategoorias. Tema plaadistuste nimekirja kuuluvad veel „Journey to Haran“ (Abraham's Café, 2013), „Berber Cinema“ (Abraham's Café, 2015) ja „Siis tulen, siis jään...“ (Sadamasild, 2014).

Kaspar Uljas on kirjutanud muusika Eesti-Palestiina dokumentaalfilmile „Rough Stage“ („Karmil pinnal“, 2015, režissöör Toomas Järvet) ning loonud muusikalise kujunduse Theatrumi lavastusele „Fööniks“ (2010, lavastaja Andri Luup).

Kaspar Uljas on lõpetanud varasemalt akordioni- ja džässmuusika eriala Georg Otsa nimelises Tallinna Muusikakoolis prof Tiit Kalluste käe all, omandanud bakalaureusekraadi jazzmuusika erialal Eesti Teatri- ja Muusikaakadeemias (prof Jaak Sooäär, Raul Sööt ja Kristjan Randalu) ning magistrikraadi bandooniumi erialal Rotterdams Codartsi Kunstide Ülikooli

maailmamuusika osakonnas (prof Leo Vervelde ja prof Gustavo Beytelmann). Lisaks on ta end täiendanud 2010. aastal Soomes Kokkola konservatooriumis, 2011. aastal Hispaanias prof Marcelo Mercadante käe all, Argentinas professorite Dino Saluzzi ja Roberto Alvarez'i eratundides ning 2017. aastal ja 2021. aastal Prantsusmaal prof Victor Hugo Villena juhendamisel.

 Eesti
Kontsert
85

BEETHOVENI TŠELLOSONAADID

Kits & Heinoja

Marcel Johannes Kits tšello
Sten Heinoja klaver

Kõik Beethoveni tšellosonaadid

R **30. JAANUAR 19.00** Heino Elleri Muusikakooli Tubina saal
K **4. VEEBRUAR 19.00** Estonia kontserdisaal
N **5. VEEBRUAR 19.00** Jõhvi kontserdimaja

eestikontsert.ee

*Head vana
aasta lõppu!*

HOOAJA
PEATOETAJA

admirals

LIVIKO

OLEREX

VEHO

SORAINEN

SELVER
Hea mõte

myfitness
world class gym & studios

/eestikontsert

/eesti_kontsert

eestikontsert.ee